

VAŽNO

Bebe uče razgovarajući, igrajući se i komunicirajući s drugima, zato izbjegavajte korištenje mobitela i TV-a kad ste s bebom.

Svoju bebu hranite samo majčinim mlijekom. Bebe nisu spremne za drugu hranu, vodu ili druga pića u prvih 6 mjeseci života. Ako trebate podršku pri dojenju, javite se patronažnoj službi.

Koliko god vam bilo teško, nikada nemojte tresti bebu, jer to može prouzročiti povrede. Ako ste uznemireni, zamolite drugu osobu da pričuva bebu i uzmite predah.

Ako imate pitanja ili vas nešto brine, obratite se izabranom pedijatru/obiteljskom liječniku ili patronažnoj službi!

KALENDAR CIJEPLJENJA

NAVRŠENA DOB

GJEPIVO	MJESECI				GODINE	
	0	2	4	6	1	5
BCG	BCG					
HIB		HIB	HIB	HIB	HIB	
DI-TE-PER		DTPa	DTPa	DTPa	DTPa	DTPa
POLIO		IPV	IPV	IPV	IPV	
DI-TE						
MO-PA-RU					MPR	
HEPATITIS B		HBV	HBV	HBV	HBV	
Pn		Pn	Pn		Pn	

BCG - cjepivo protiv tuberkuloze

HIB - cjepivo protiv haemofilusa influenzae tipa B

DI-TE-PER - cjepivo protiv difterije, tetanusa i pertusisa (hripavca)

POLIO (IPV) - cjepivo protiv dječje paralize (inaktivirano)

MO-PA-RU - cjepivo protiv morbilija (ospica), parotitisa (zaušnjaka) i rubeole

DI-TE - cjepivo protiv difterije i tetanusa

HEPATITIS B - cjepivo protiv hepatitisa B

Pn - cjepivo protiv pneumokoka

Pilot-program „Faza III: Testiranje Jamstva za svako dijete u Hrvatskoj“ financiran je sredstvima Europske unije, a Médecins du Monde ASBL - Dokters van de Wereld VZW je provedbeni partner Fonda Ujedinjenih naroda za djecu (Ured UNICEF-a za Hrvatsku).

Informacije i stavovi sadržani u ovom letku pripadaju autorima i ne odražavaju nužno službeno stajalište Europske unije. Niti institucije, ni tijela Europske unije, niti bilo koja osoba koja djeluje u njihovo ime ne mogu se smatrati odgovornima za upotrebu informacija sadržanih ovdje.

ŠTO MOŽE VAŠA BEBA

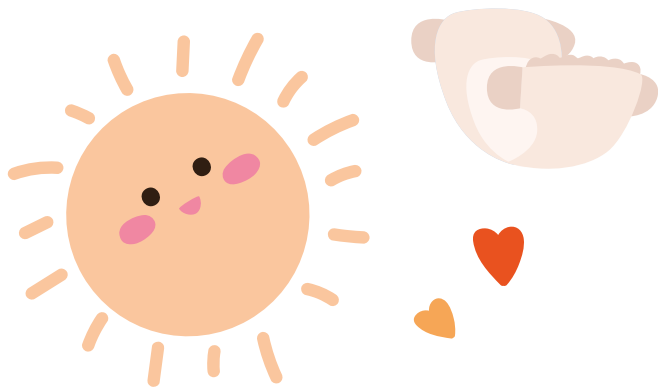
U DOBI OD 4 MJESECA

unicef
za svako dijete

Financira
Europska unija

ŠTO VEĆINA BEBA MOŽE U DOBI OD 4 MJESECA

- Smiješi se kako bi privukla pažnju roditelja.
- Smije se kad je pokušavate nasmijati.
- Pokretom, pogledom i smiješkom nastoji zadržati vašu pažnju.
- Počinje proizvoditi više glasova, javlja se gugutanje.
- Kad razgovarate s bebom, ona odgovara glasanjem.
- Okreće glavu prema vašem glasu.
- Ako je gladna, otvara usta kad vidi dojku ili bočicu.
- Gleda svoje ručice sa zanimanjem.
- Drži glavu mirno bez oslonca kad je držite.
- Drži igračku kad joj je stavite u ruku.
- Koristi ruku radi posezanja prema igračkama.
- Prinosi ruke ustima.
- Podiže se na laktove/podlaktice kad je na truhu.

KAKO MAMA I TATA MOGU POMOĆI?

- Veselite se svojoj bebi. Ponašajte se uzbuđeno, smiješite se i razgovarajte s njom dok proizvodi zvukove. Tako se uči „razgovarati“.
- Omogućite svojoj bebi igračke sigurne za istraživanje, položite je na krevet ili deku na podu sa sigurnim igračkama ili predmetima.
- Sigurne igračke ili predmeti za igru su oni koji su dovoljno veliki da se ne mogu progutati, nisu lomljivi, nema oštrih rubova i lako se drže, poput zvečki ili platnenih slikovnica sa slikama.
- Bebe uče tako da stavljaju stvari u usta, dopustite joj da u usta stavi sigurne stvari kako bi ih istražila. Stavljanje predmeta u usta jedan je od načina istraživanja okoline.
- Razgovarajte, čitajte i pjevajte svojoj bebi. To će joj pomoći da kasnije nauči govoriti i razumjeti riječi.

DNEVNA RUTINA

Neka vaša beba ima vremena za kretanje i interakciju s ljudima i predmetima tijekom dana.

Postavite stalne rutine za spavanje i hranjenje.

Dok je beba na leđima, možete pomicati svoje lice ili neki zanimljivi predmet kako biste vidjeli prati li igračku u smjerovima gore-dolje i lijevo-desno.

Pjevajte i razgovarajte s bebom dok je presvlačite. Možete nježno pomicati bebine ruke i noge ili je masirati.

Pomozite bebi da bude na boku ili truhu ili na leđima. Bebe uče mijenjanjem položaja.

Držite bebu i razgovarajte s njom; smiješite se i veselite dok to činite.

Igrajte igre, kao što je igra skrivača. Možete pokriti oči rukama, a zatim ih otkriti i reći „ku-kuc“.

Gledajte kako vaša beba reagira na različite stvari. To će vam pomoći da naučite što ona voli, a što ne voli.

Zovite svoju bebu imenom kako biste joj pomogli da ga nauči.

